

บทที่ 4

ผลการทดลอง

การทดสอบคุณภาพเบื้องต้นของเมล็ดพันธุ์โดยการทดสอบความแข็งแรงและความมีชีวิตของเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียว ชัยนาท 72 ก่อนทำการปรับสภาพความชื้นเมล็ดและอุณหภูมิในการเก็บรักษาที่ระดับต่างๆแสดงดังตารางที่ 2 ซึ่งพบว่าคุณภาพเบื้องต้นของเมล็ดพันธุ์อยู่ในระดับสูงเกินกว่ามาตรฐานและภายหลังปรับสภาพความชื้นเมล็ด 4 ระดับคือ 7, 9, 11 และ 13% และอุณหภูมิในการเก็บรักษา 4 ระดับคือ 15, 20, 25°C และอุณหภูมิห้อง (ระหว่างทำการทดลองมีอุณหภูมิประมาณ 27-32°C) โดยมีการตรวจสอบความแข็งแรงและความมีชีวิตของเมล็ดพันธุ์โดยวิธีต่างๆ ดังนี้คือ การตรวจสอบความคงมาตรฐาน, การตรวจสอบความแข็งแรงโดยการเจาะอายุ, การวัดอัตราการเจริญเติบโตของต้นกล้า, การวัดค่าการนำไฟฟ้า, การตรวจสอบความมีชีวิตโดยทางชีวเคมี (การย้อมสีเตตระไซเลียม), การเกิดเชื้อรา, การเข้าทำลายของแมลง, การวิเคราะห์ปริมาณโปรตีน และการวิเคราะห์ปริมาณคาร์บอโนไดออกไซด์ โดยทำการทดสอบทุกๆ 3 สัปดาห์ ตลอดระยะเวลาการเก็บรักษา 18 สัปดาห์ (126 วัน) และนำผลดังกล่าวมาศึกษาหาความสัมพันธ์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์และสร้างสมการการคาดคะเน ซึ่งแสดงผลดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยของการทดสอบคุณภาพเบื้องต้นของเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียวพันธุ์ชัยนาท 72 ก่อนนำไปเก็บรักษาในสภาพต่างๆ

การทดสอบ	ค่าเฉลี่ย
Germination Test (%)	99
Accelerated Aging Test (%)	95
Seedling Growth Rate (mg./seedling/7 days)	21.83
Electrical Conductivity Test (micromhos/gram)	65.47
Tetrazolium Test (%)	100
Fungi infection (%)	10.45
Insects infection (%)	0
Protein Analysis (%)	20.93
Carbohydrate Analysis (%)	62.13

เปอร์เซ็นต์ความอกรขของเมล็ดพันธุ์

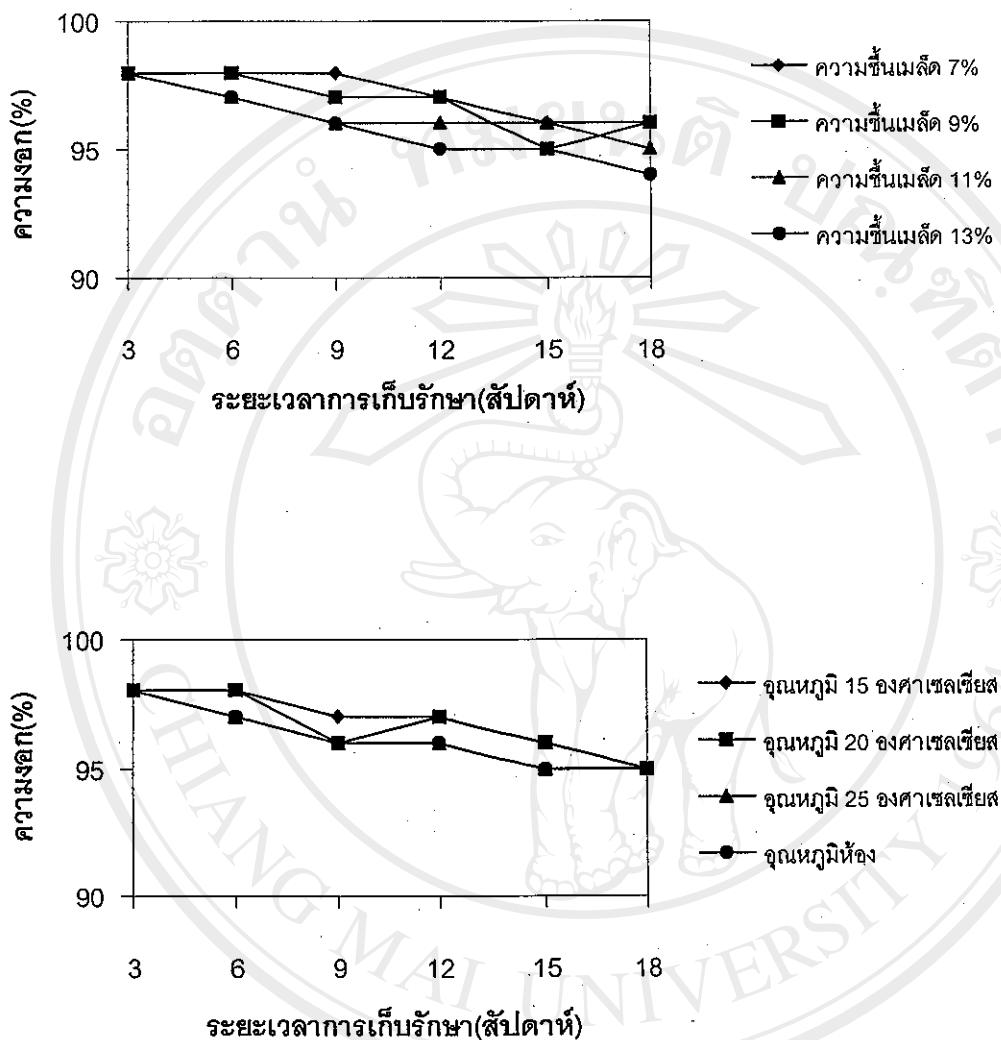
จากการทดสอบโดยวิธีตรวจสอบความอกรของมาตรฐานที่ความชื้นเมล็ด 7, 9, 11 และ 13% การเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 15, 20, 25°C และอุณหภูมิห้อง พบร่วดลดของการเก็บรักษา 18 สัปดาห์ที่ทุกระดับความชื้นเมล็ดและทุกระดับอุณหภูมิในการเก็บรักษา เปอร์เซ็นต์ความอกรของเมล็ดพันธุ์จะค่อยๆลดลงตามระยะเวลาการเก็บรักษาที่เพิ่มขึ้น (ตารางภาคผนวกที่ 2) โดยไม่มีความแตกต่างทางสถิติ และมีเปอร์เซ็นต์ความอกรอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน (ไม่ต่ำกว่า 75%) ซึ่งมีเปอร์เซ็นต์ความอกรเฉลี่ย 99-94%

อิทธิพลของความชื้นเมล็ดในการเก็บรักษาต่อเปอร์เซ็นต์ความอกรมีแนวโน้มว่าเมล็ดที่มีความชื้นต่ำจะมีเปอร์เซ็นต์ความอกรสูงกว่าเมล็ดที่มีความชื้นสูง (ภาพที่ 1) ที่ความชื้นเมล็ด 7% จะมีเปอร์เซ็นต์ความอกรสูงกว่าเมล็ดที่มีความชื้น 9, 11 และ 13% ตามลำดับ หลังจากสิ้นสุดการเก็บรักษา 18 สัปดาห์แล้วพบว่า ที่ความชื้นเมล็ด 7% ที่ระดับอุณหภูมิ 15, 20 และ 25°C จะยังคงมีเปอร์เซ็นต์ความอกรสูงสุดคือ 96% ส่วนที่ความชื้นเมล็ด 13% ที่ทุกระดับอุณหภูมิจะมีเปอร์เซ็นต์ความอกรต่ำสุดคือ 94%

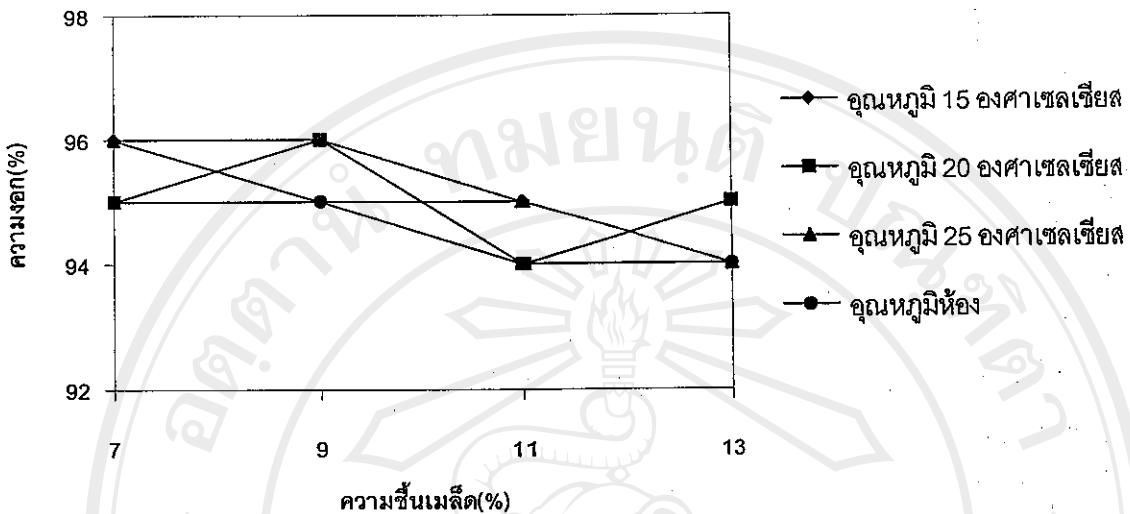
อิทธิพลของอุณหภูมิในการเก็บรักษาต่อเปอร์เซ็นต์ความอกรมีแนวโน้มว่าการเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่ำจะมีเปอร์เซ็นต์ความอกรสูงกว่าการเก็บรักษาที่อุณหภูมิสูง และการเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 15°C ที่ทุกระดับความชื้นเมล็ดจะมีเปอร์เซ็นต์ความอกรสูงสุด สูงกว่าการเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 20, 25°C และอุณหภูมิห้อง ตามลำดับ และหลังจากสัปดาห์ที่ 15 แล้วในการเก็บรักษาที่ทุกระดับอุณหภูมิจะมีเปอร์เซ็นต์ความอกรไม่แตกต่างกัน (ภาพที่ 1)

อิทธิพลร่วมระหว่างความชื้นเมล็ดกับอุณหภูมิในการเก็บรักษาพบว่าไม่มีปฏิสัมพันธ์ต่อการลดลงของเปอร์เซ็นต์ความอกรของเมล็ด (ภาพที่ 2)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาพที่ 1 อิทธิพลของความเข้มแมล็ดและอุณหภูมิในการเก็บรักษาที่ระดับต่างๆที่มีผลต่อ
เปอร์เซ็นต์ความคงทนของแมล็ดพันธุ์ถั่วเตี้ยระหว่างการเก็บรักษา 18 สัปดาห์

ภาพที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างความชื้นเมล็ดและอุณหภูมิในการเก็บรักษาเมล็ดต่อเบอร์เช็นต์
ความออกของเมล็ดพันธุ์ถ้วนเฉียบหลังการเก็บรักษาเป็นระยะเวลา 18 สัปดาห์

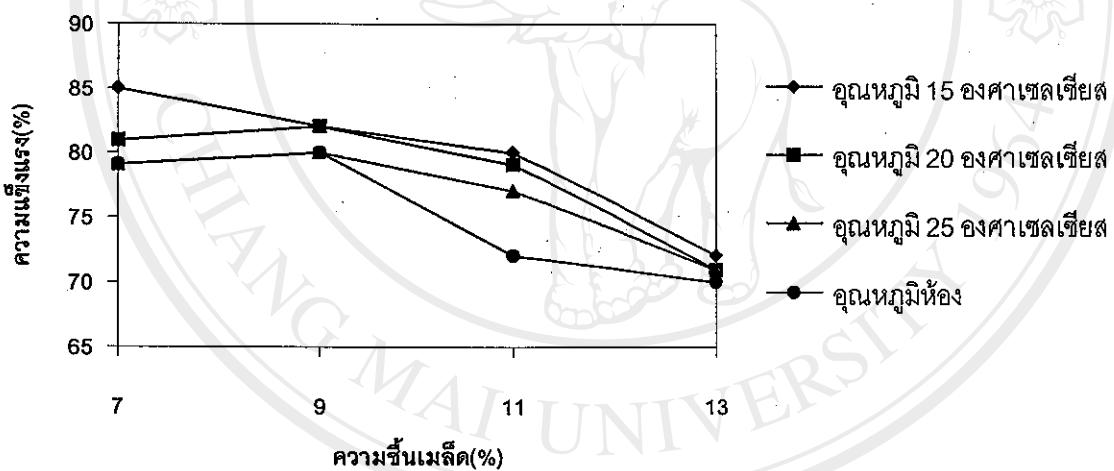
เบอร์เช็นต์ความแข็งแรงของเมล็ดพันธุ์

จากการทดสอบโดยวิธีการเร่งอายุ ที่ความชื้นเมล็ด 7, 9, 11 และ 13% การเก็บรักษาที่ อุณหภูมิ 15, 20, 25°C และอุณหภูมิห้อง พบร่วมกันของการเก็บรักษา 18 สัปดาห์ที่ทุกระดับ ความชื้นเมล็ดและทุกระดับอุณหภูมิในการเก็บรักษาเบอร์เช็นต์ความแข็งแรงจะอยู่คลองตาม ระยะเวลาการเก็บรักษาที่เพิ่มขึ้น (ตารางภาคผนวกที่ 3) โดยมีความแตกต่างทางสถิติ

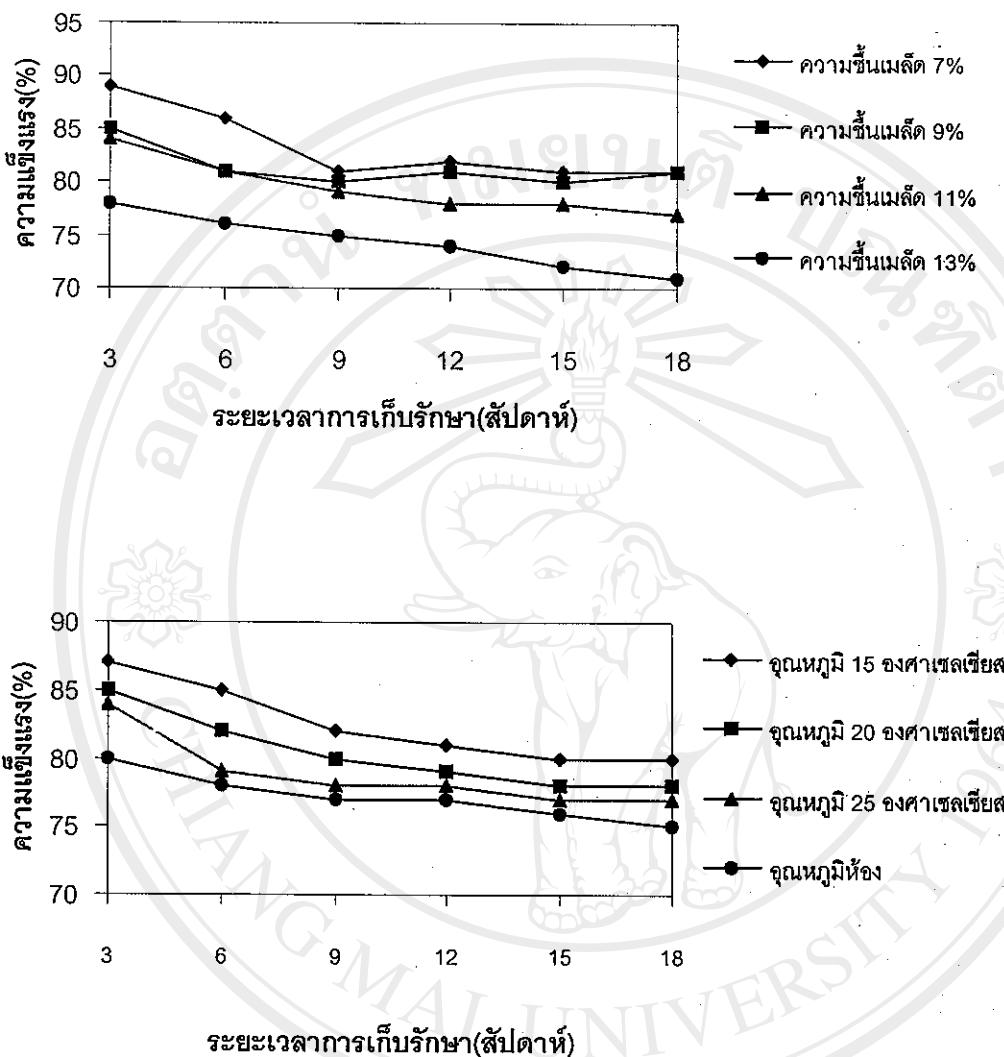
อิทธิพลของความชื้นเมล็ดในการเก็บรักษาต่อเบอร์เช็นต์ความแข็งแรงของเมล็ดพันธุ์ หลังจากสิ้นสุดการเก็บรักษา 18 สัปดาห์พบว่า เมล็ดที่มีความชื้นเมล็ดต่ำจะมีแนวโน้มความแข็งแรงมากกว่าเมล็ดที่มีความชื้นสูง (ภาพที่ 4) โดยที่ความชื้นเมล็ด 7, 9 และ 11% ที่ทุกระดับ ความอุณหภูมิในการเก็บรักษาจะมีเบอร์เช็นต์ออกเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน (ไม่ต่ำกว่า 75%) ส่วนความชื้นเมล็ด 13% ทุกระดับอุณหภูมิหลังจากการเก็บรักษาสัปดาห์ที่ 12-18 จะมีเบอร์เช็นต์ ความออกเฉลี่ย 73-70% (ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน)

อิทธิพลของอุณหภูมิในการเก็บรักษาต่อเปอร์เซ็นต์ความแข็งแรงของเมล็ดพันธุ์ พบร่วมกับการเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่ำจะมีเปอร์เซ็นต์ความแข็งแรงมากกว่าการเก็บรักษาที่อุณหภูมิสูง (ภาพที่ 4) และระหว่างการเก็บรักษานาน 12 สัปดาห์ ที่อุณหภูมิ 15°C ที่ทุกระดับความชื้นเมล็ดจะยังคงมีเปอร์เซ็นต์ความคงทนเฉียบสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

อิทธิพลร่วมระหว่างความชื้นเมล็ดและอุณหภูมิในการเก็บรักษาพบว่ามีปฏิสัมพันธ์ต่อการลดลงของเปอร์เซ็นต์ความแข็งแรงของเมล็ดพันธุ์ การเก็บรักษาทุกสภาพการเก็บรักษา มีความแข็งแรงของเมล็ดสูง เมล็ดยังคงมีเปอร์เซ็นต์ความคงทนเฉียบสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ยกเว้นการเก็บรักษาที่ความชื้นเมล็ด 11% ที่อุณหภูมิห้อง และที่ความชื้นเมล็ด 13% ทุกระดับอุณหภูมิในการเก็บรักษา มีความแข็งแรงต่ำ เมล็ดมีเปอร์เซ็นต์ความคงทนต่ำกว่า 75% (ภาพที่ 3)

ภาพที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างความชื้นเมล็ดและอุณหภูมิในการเก็บรักษามีผลต่อเปอร์เซ็นต์ความแข็งแรงหลังการเร่งอายุของเมล็ดพันธุ์ถ้าเรียวหลังการเก็บรักษาเป็นระยะเวลา 18 สัปดาห์

ภาพที่ 4 อิทธิพลของความชื้นเม็ดและอุณหภูมิในการเก็บรักษาที่ระดับต่างๆที่มีผลต่อ
เบอร์เซนต์ความแข็งแรงหลังการทดสอบด้วยวิธีการเจ่งอายุของเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียว
ระหว่างการเก็บรักษา 18 สัปดาห์

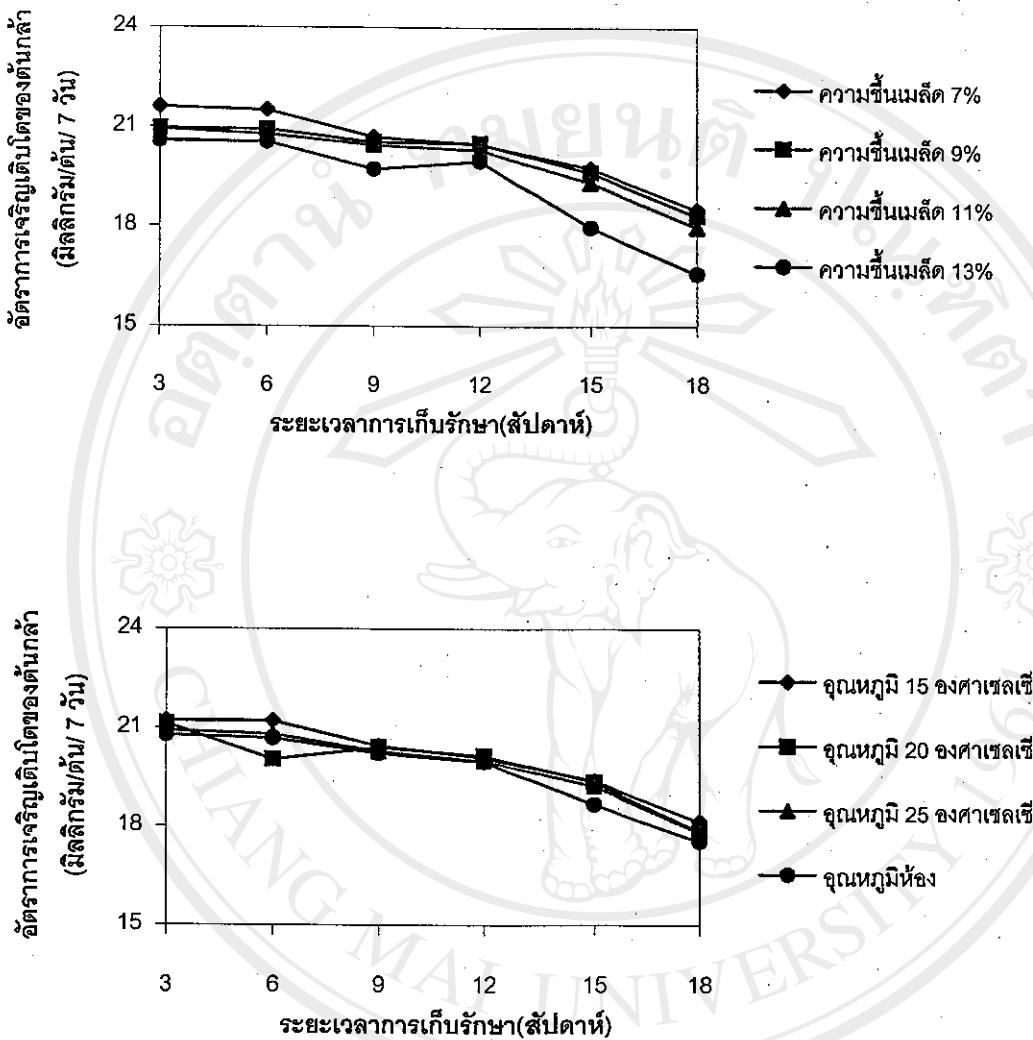
อัตราการเจริญเติบโตของต้นกล้า

การวัดการเจริญเติบโตของต้นกล้า เป็นการวัดความแข็งแรงอีกครึ่งหนึ่งซึ่งทำการทดสอบ เพื่อที่จะดูว่าผลการวัดความแข็งแรงโดยวิธีต่างกันให้ผลสนับสนุนกันหรือไม่ จากการวัดอัตราการเจริญเติบโตของต้นกล้าที่ความชื้นเมล็ด 7, 9, 11 และ 13% การเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 15, 20, 25°C และอุณหภูมิห้อง ตลอดระยะเวลาการเก็บรักษา 18 สัปดาห์ พบว่าทุกระดับความชื้นเมล็ด และทุกระดับอุณหภูมิในการเก็บรักษาอัตราการเจริญเติบโตของต้นกล้าจะค่อยๆลดลงตามระยะเวลาการเก็บรักษาที่เพิ่มขึ้น (ตารางภาคผนวกที่ 4) โดยมีความแตกต่างทางสถิติ

อิทธิพลของความชื้นเมล็ดในการเก็บรักษาต่ออัตราการเจริญเติบโตของต้นกล้าพบว่า เมล็ดที่มีความชื้นต่ำจะมีแนวโน้มของอัตราการเจริญของต้นกล้าสูงกว่าเมล็ดพันธุ์ที่มีความชื้นสูง (ภาพที่ 5) โดยที่ความชื้นเมล็ด 7% จะมีน้ำหนักแห้งของต้นกล้าปักติดสูดเท่ากับ 18.66 มิลลิกรัม/ต้น/7วัน โดยที่ความชื้นเมล็ด 9, 11 และ 13% จะมีน้ำหนักแห้งของต้นกล้าลดลงตามลำดับ แต่หลังจากการเก็บรักษาสัปดาห์ที่ 9 จะเห็นว่าที่ความชื้นเมล็ด 13% ที่ทุกระดับอุณหภูมิในการเก็บรักษาจะมีน้ำหนักแห้งของต้นกล้าปักติดลงเรื่อยๆอย่างชัดเจน

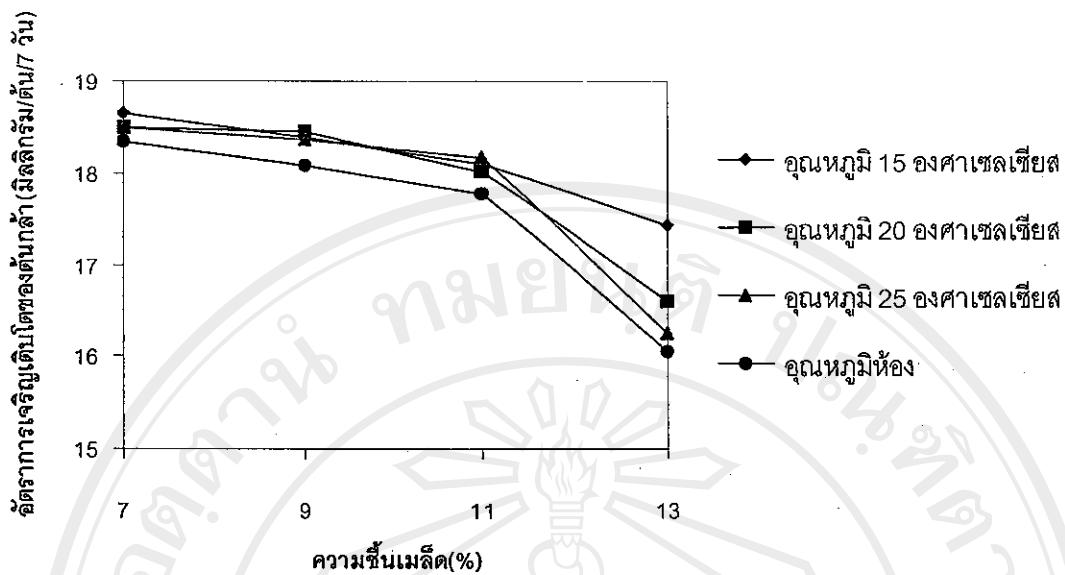
อิทธิพลของอุณหภูมิในการเก็บรักษาต่ออัตราการเจริญเติบโตของต้นกล้าพบว่าการเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่ำจะมีแนวโน้มของอัตราการเจริญเติบโตของต้นกล้าสูงกว่าการเก็บรักษาที่อุณหภูมิสูง (ภาพที่ 5) แต่หลังจากการเก็บรักษาเป็นระยะเวลา 18 สัปดาห์แล้วที่ทุกระดับอุณหภูมิในการเก็บรักษาจะมีน้ำหนักแห้งของต้นกล้าปักติดอยู่ในช่วง 18.66 – 16.05 มิลลิกรัม/ต้น/7วัน

อิทธิพลร่วมระหว่างความชื้นเมล็ดกับอุณหภูมิในการเก็บรักษาพบว่ามีปฏิสัมพันธ์ต่อการลดลงของอัตราการเจริญเติบโตของต้นกล้า โดยการเก็บรักษาที่ความชื้นเมล็ด 7, 9 และ 11% ที่ทุกระดับอุณหภูมิ มีน้ำหนักแห้งของต้นกล้าอยู่ในช่วง 18.66-17.77 มิลลิกรัม/ต้น/7วัน ส่วนการเก็บรักษาที่ความชื้นเมล็ด 13% แม้จะเก็บรักษาที่ระดับอุณหภูมิ 15°C ยังคงมีอัตราการเจริญเติบโตของต้นกล้าที่ต่ำกว่าการเก็บรักษาที่อุณหภูมิสูง แต่มีการเก็บรักษาที่ความชื้นเมล็ดต่ำ (ภาพที่ 6)

ภาพที่ 5 อิทธิพลของความชื้นเมล็ดและอุณหภูมิในการเก็บรักษาที่ระดับต่างๆที่มีผลต่อ
อัตราการเจริญเติบโตของตันกล้ำของเมล็ดพันธุ์ถ้าเขียนระหว่างการเก็บรักษา

18 สัปดาห์

ภาพที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างความชื้นเมล็ดและอุณหภูมิในการเก็บรักษาที่มีผลต่ออัตราการเจริญเติบโตของต้นกล้าของเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียวหลังการเก็บรักษาเป็นระยะเวลา 18 สัปดาห์

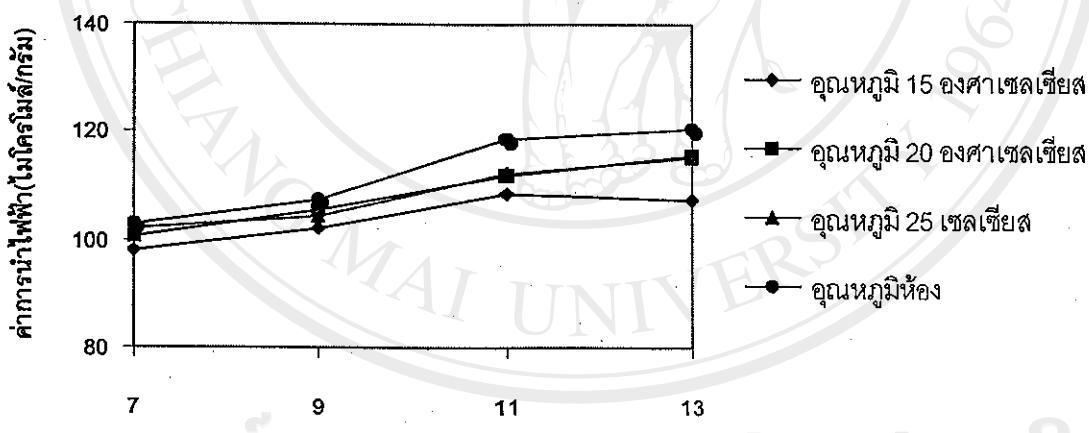
การนำไฟฟ้าของเมล็ด

จากการทดสอบความแข็งแรงด้วยการวัดค่าการนำไฟฟ้า ที่ความชื้นเมล็ด 7, 9, 11 และ 13% การเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 15, 20, 25°C และอุณหภูมิห้อง ตลอดระยะเวลาการเก็บรักษา 18 สัปดาห์ พบร่วมกับระดับความชื้นเมล็ดและทุกระดับอุณหภูมิในการเก็บรักษาค่าการนำไฟฟ้าจะค่อยๆเพิ่มขึ้นเมื่อระยะเวลาการเก็บรักษาเพิ่มขึ้น (ตารางภาคผนวกที่ 5) ซึ่งมีความแตกต่างทางสถิติ

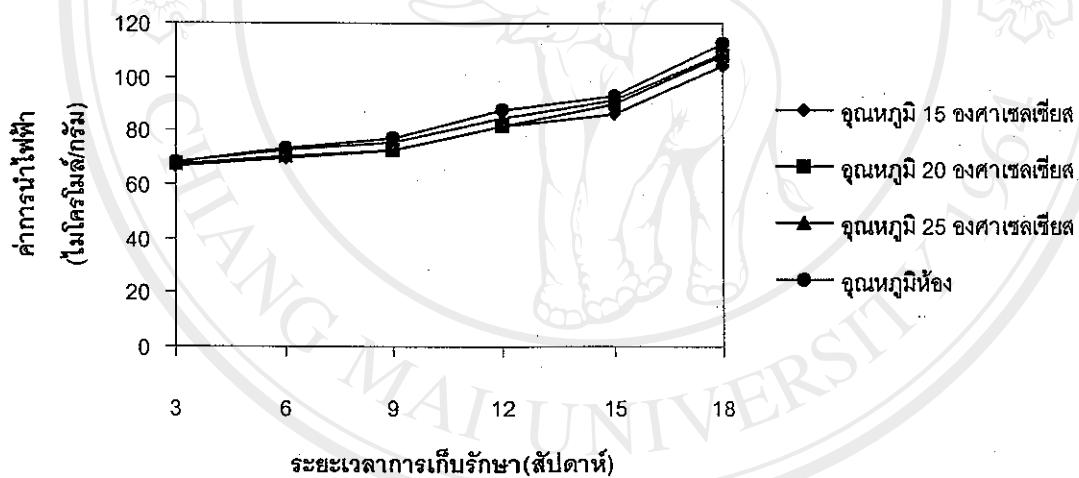
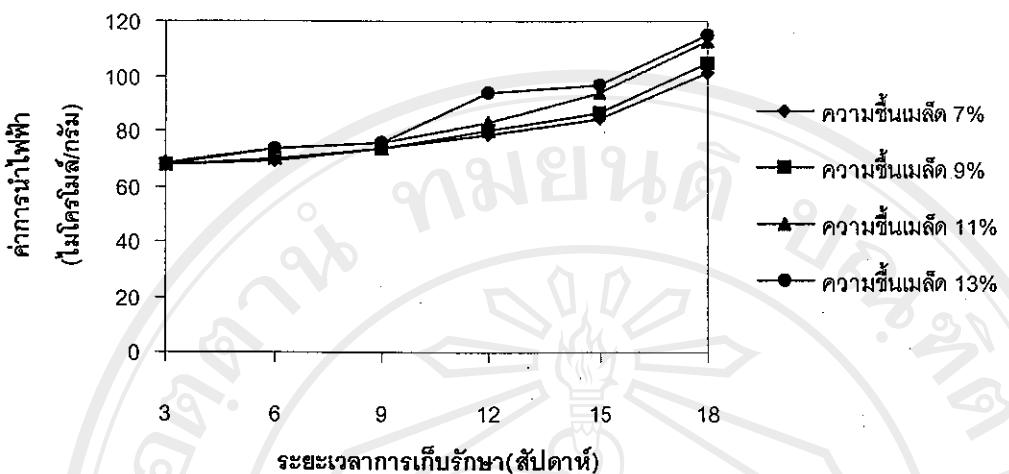
อิทธิพลของความชื้นเมล็ดในการเก็บรักษาต่อค่าการนำไฟฟ้า พบร่วมกับเมล็ดที่มีความชื้นต่ำจะมีค่าการนำไฟฟ้าต่ำกว่าเมล็ดที่มีความชื้นสูง (ภาพที่ 8) หลังจากการเก็บรักษาเป็นเวลา 12 สัปดาห์ ที่ความชื้นเมล็ด 13% ที่ทุกระดับอุณหภูมิในการเก็บรักษาจะมีค่าการนำไฟฟ้าสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ตลอดจนถึงสุดการเก็บรักษาจะยังคงมีค่าการนำไฟฟ้าสูงสุดโดยเฉพาะการเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้องจะมีค่าการนำไฟฟ้าเท่ากับ 120.49 ไมโครโอมล์/กรัม

อิทธิพลของอุณหภูมิในการเก็บรักษาต่อค่าการนำไฟฟ้า พบว่าการเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่ำจะมีแนวโน้มของค่าการนำไฟฟ้าต่ำกว่าการเก็บรักษาที่อุณหภูมิสูง (ภาพที่ 8) โดยเฉพาะการเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้องที่ทุกระดับความชื้นเมล็ดจะมีค่าการนำไฟฟ้าสูงสุดและที่ระดับอุณหภูมิ 25, 20 และ 15°C จะมีค่าการนำไฟฟ้าลดลงตามลำดับ

อิทธิพลร่วมระหว่างความชื้นเมล็ดกับอุณหภูมิในการเก็บรักษาพบว่ามีปฎิสัมพันธ์ต่อการเพิ่มขึ้นของค่าการนำไฟฟ้าของเมล็ดพันธุ์ ที่ทุกระดับอุณหภูมิในการเก็บรักษาไม่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของค่าการนำไฟฟ้า ที่ความชื้นเมล็ด 7 และ 9% แต่การเก็บรักษาที่ความชื้นเมล็ด 11 และ 13% ที่ระดับอุณหภูมิในการเก็บรักษาที่ต่างกันจะส่งผลให้มีค่าการนำไฟฟ้าที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะเมื่อมีการเก็บรักษาที่อุณหภูมิสูงขึ้นก็จะมีค่าการนำไฟฟ้าเพิ่มมากขึ้น (ภาพที่ 7)

ภาพที่ 7 ความสัมพันธ์ระหว่างความชื้นเมล็ดและอุณหภูมิในการเก็บรักษาที่มีผลต่อค่าการนำไฟฟ้าของเมล็ดพันธุ์ถ้วนเดียวหลังการเก็บรักษาเป็นระยะเวลา 18 สัปดาห์

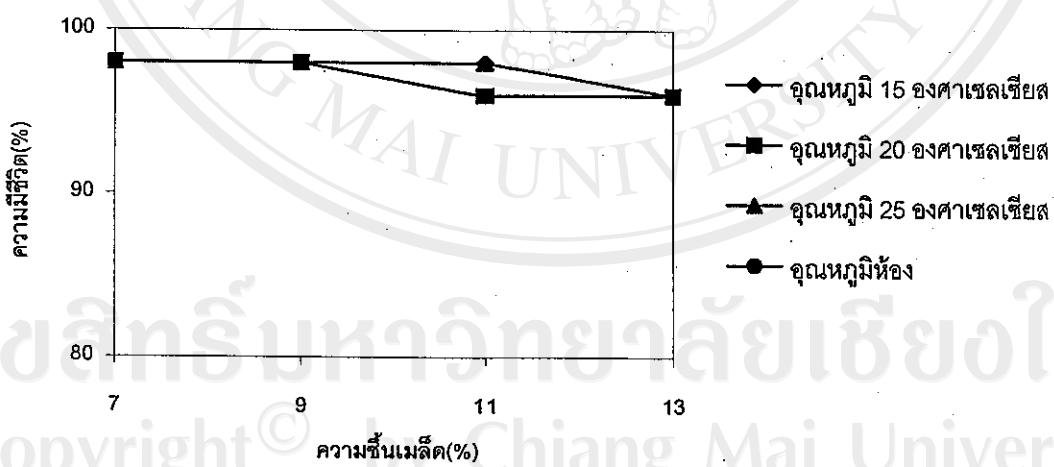
ภาพที่ 8 อิทธิพลของความชื้นเมล็ดและอุณหภูมิในการเก็บรักษาที่ระดับต่างๆที่มีผลต่อค่าการนำไฟฟ้าของเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียวระหว่างการเก็บรักษา 18 สัปดาห์

ความมีชีวิตของเมล็ดพันธุ์

จากการทดสอบความมีชีวิตของเมล็ดพันธุ์โดยทางชีวเคมี ด้วยวิธีซ้อมสีเตตราซีเลียม ที่ความชื้นเมล็ด 7, 9, 11 และ 13% การเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 15, 20, 25°C และอุณหภูมิห้อง ทดลองระยะเวลาการเก็บรักษา 18 สัปดาห์พบว่า ความมีชีวิตที่ทุกระดับความชื้นเมล็ดและทุกระดับอุณหภูมิจะคงอยู่ลดลงตามระยะเวลาการเก็บรักษาที่เพิ่มขึ้น (ตารางภาคผนวกที่ 6) โดยไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

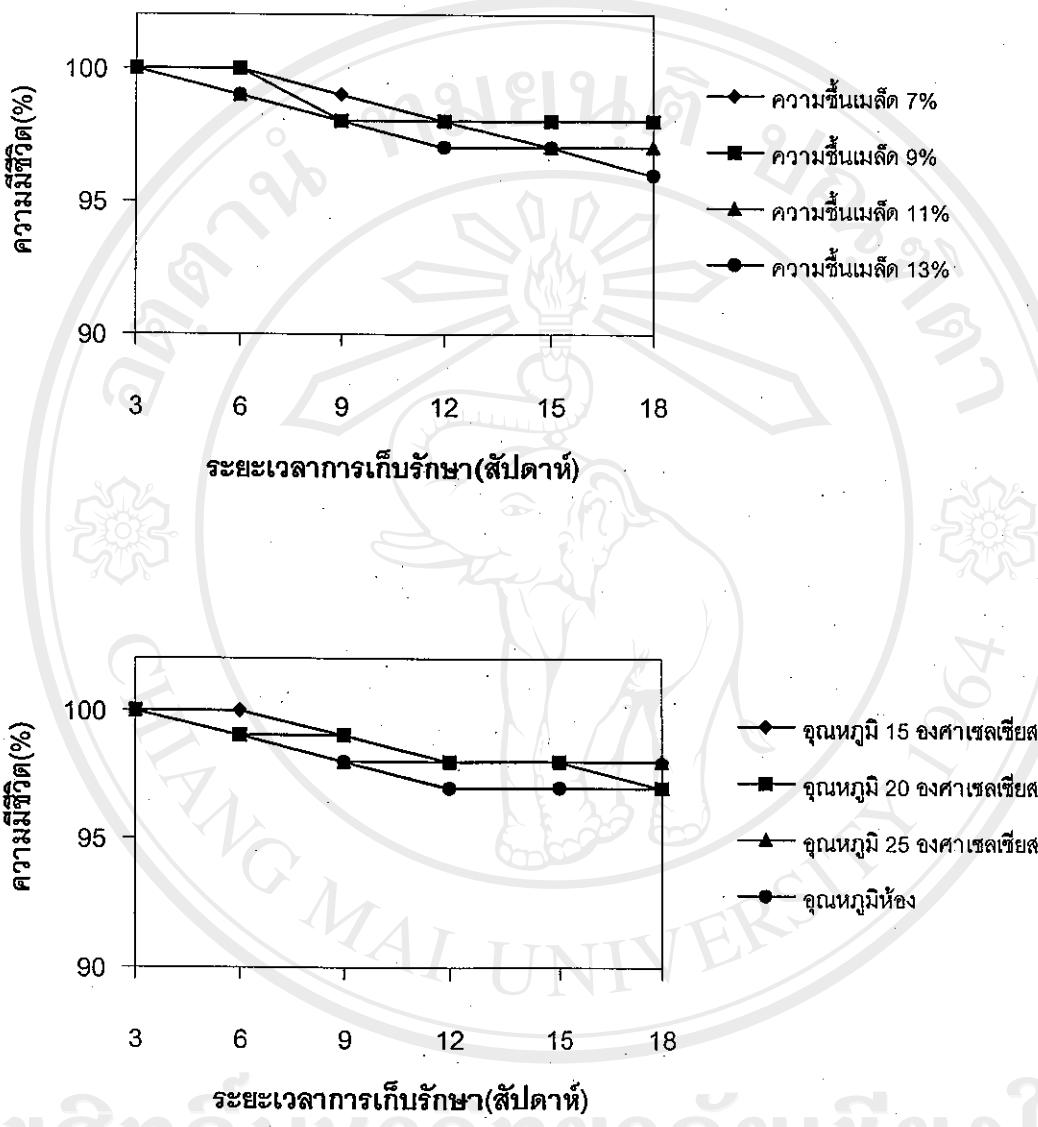
โดยส่วนใหญ่แล้วทุกระดับความชื้นเมล็ดและทุกระดับอุณหภูมิในการเก็บรักษาจะยังคงมีความมีชีวิตสูงระหว่าง 100-96% (ภาพที่ 10) โดยเฉพาะในการเก็บรักษาในสัปดาห์ที่ 3 จะมีความชีวิตสูงถึง 100% แต่เมื่อทำการเก็บรักษามาจนถึงสัปดาห์ที่ 9-18 ทุกระดับความชื้นและทุกระดับอุณหภูมิในการเก็บรักษาจะมีความมีชีวิตเหลือ 98% ยกเว้นที่ความชื้นเมล็ด 13% ที่ทุกระดับอุณหภูมิในการเก็บรักษา ในสัปดาห์ที่ 18 จะมีความมีชีวิตต่ำสุดเท่ากับ 96%

อิทธิพลร่วมระหว่างความชื้นเมล็ดกับอุณหภูมิในการเก็บรักษาไม่มีปฏิสัมพันธ์ต่อการลดลงของความมีชีวิตของเมล็ดพันธุ์ (ภาพที่ 9)

ภาพที่ 9 ความสัมพันธ์ระหว่างความชื้นเมล็ดและอุณหภูมิในการเก็บรักษาที่มีผลต่อเปอร์เซ็นต์

ความมีชีวิตของเมล็ดพันธุ์ถ้าเขียนหลังการเก็บรักษาเป็นระยะเวลา 18 สัปดาห์

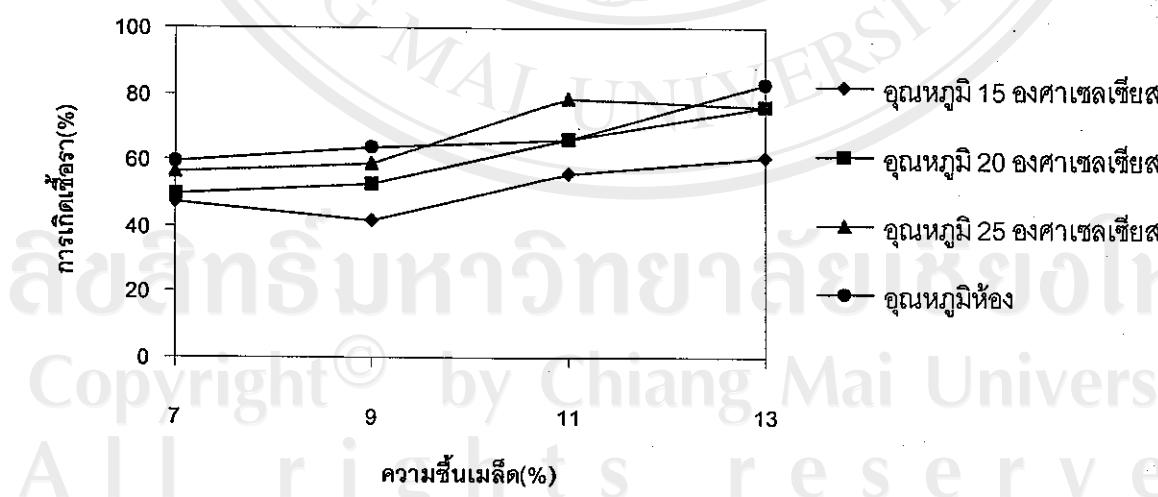
อิชิโนะ นากาตะ ยातาย เซียว ใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
Kittipong Pongved

ภาพที่ 10 อิทธิพลของความเสื่อมเมล็ดและอุณหภูมิในการเก็บรักษาที่ระดับต่างๆที่มีผลต่อ
เบอร์เช็นต์ความมีชีวิตของเมล็ดพันธุ์ถั่วเขี้ยวยาวกว่าการเก็บรักษา 18 สัปดาห์

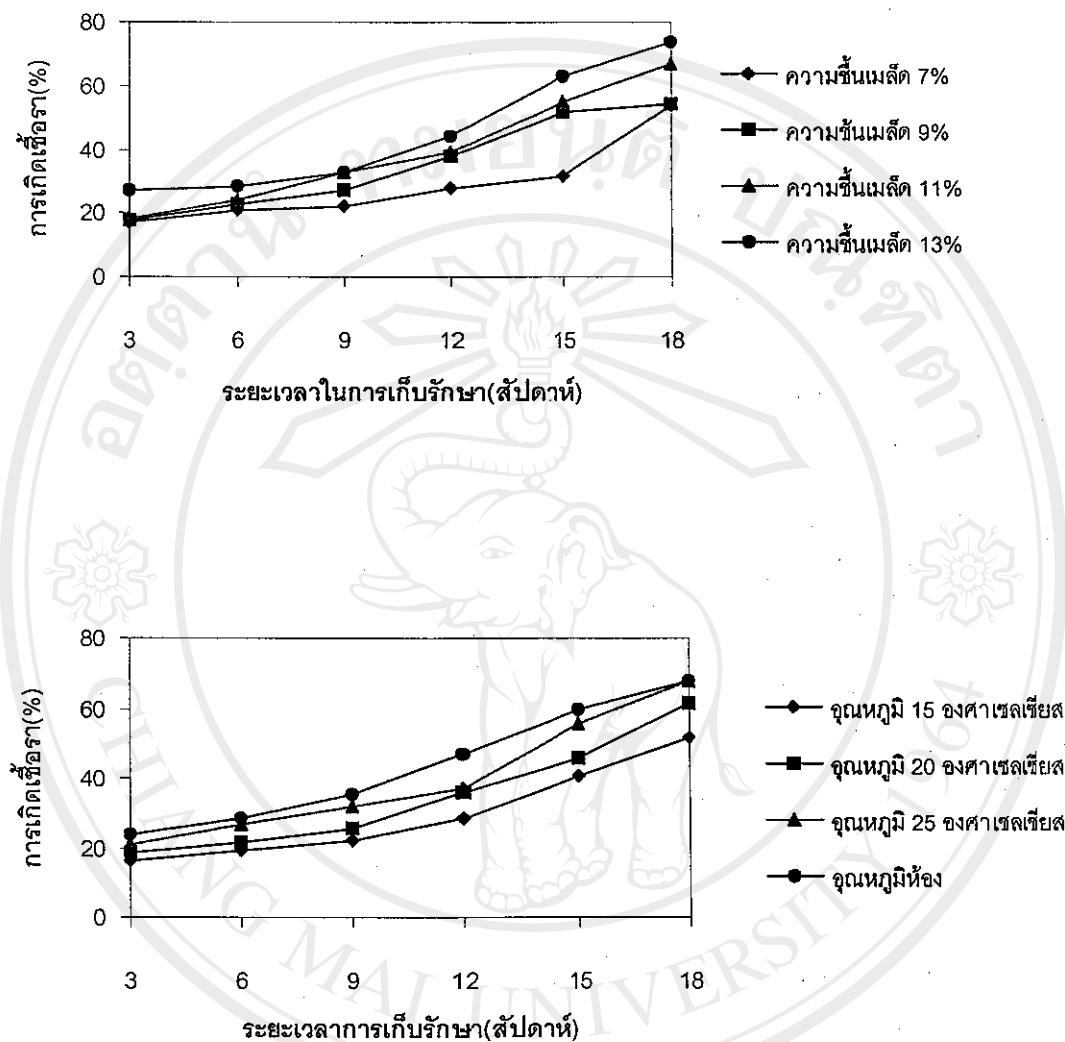
การเกิดเชื้อรา

จากการตรวจสอบเบอร์เต็นต์การเกิดเชื้อราด้วยวิธีเพาะกระดาษชิ้นของเมล็ดพันธุ์ที่ทำการเก็บรักษาที่ความชื้นเมล็ด 7, 9, 11 และ 13% เก็บรักษาที่อุณหภูมิ 15, 20, 25°C และอุณหภูมิห้อง ตลอดระยะเวลาการเก็บรักษา 18 สัปดาห์ พบว่าเกิดเชื้อรา ก่อนและระหว่างการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ถ้วนเชีย ดังนี้ *Aspergillus flavus*, *A.niger*, *A.terreus*, *Penicillium* sp., *Rhizopus* sp., *Fusarium* sp., *Alternaria* sp., *Curvularia* sp., *Macrophomina phaseolina* และ *Myrothecium* sp. โดยจะพบการเจริญของเชื้อราที่ติดมากับเมล็ดจากธรรมชาติหลายชนิด แต่พบการเจริญของเชื้อ *Aspergillus flavus* ในปริมาณที่สูงที่สุด 17% ซึ่งตลอดการเก็บรักษา 18 สัปดาห์ การเก็บรักษาทุกระดับความชื้นเมล็ดและทุกระดับอุณหภูมิในการเก็บรักษามีเบอร์เต็นต์การเกิดเชื้อราเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เมื่อระยะเวลาการเก็บรักษาเพิ่มขึ้น (ตารางภาคผนวกที่ 7; ภาพที่ 12) และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีเบอร์เต็นต์การเกิดเชื้อราประมาณ 40-83%

อิทธิพลร่วมระหว่างความชื้นเมล็ดและอุณหภูมิในการเก็บรักษามีปฏิสัมพันธ์ต่อการเพิ่มขึ้นของการเกิดเชื้อราของเมล็ด (ภาพที่ 11)

ภาพที่ 11 ความสัมพันธ์ระหว่างความชื้นเมล็ดและอุณหภูมิในการเก็บรักษาที่มีผลต่อเบอร์เต็นต์การเกิดเชื้อราของเมล็ดพันธุ์ถ้วนเชีย หลังการเก็บรักษาเป็นระยะเวลา 18 สัปดาห์

ภาพที่ 12 อิทธิพลของความชื้นเมล็ดและอุณหภูมิในการเก็บรักษาที่ระดับต่างๆที่มีผลต่อ
เบอร์เซ็นต์การเกิดเชื้อราของเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียวระหว่างการเก็บรักษา 18 สัปดาห์

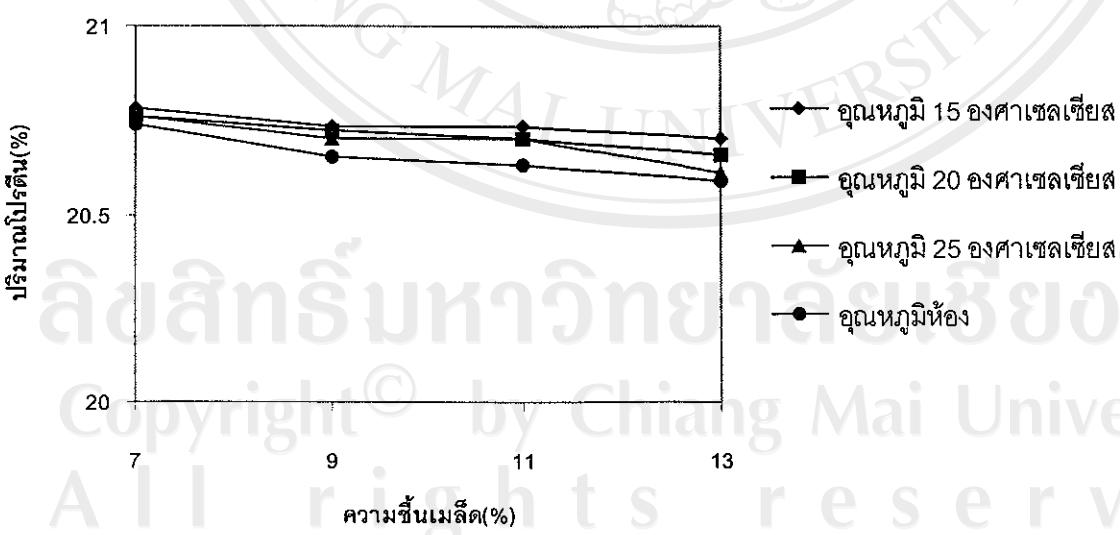
การเข้าทำลายของแมลง

จากการตรวจสอบการเข้าทำลายของแมลงในเมล็ดพันธุ์ที่ทำการเก็บรักษาที่ความชื้นเมล็ด 7, 9, 11 และ 13% การเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 15, 20, 25°C และอุณหภูมิห้อง ตลอดระยะเวลา 18 สัปดาห์พบว่า ไม่มีการเข้าทำลายของแมลงในทุกสภาพการเก็บรักษา

ปริมาณโปรตีนในเมล็ด

จากการวัดค่าปริมาณโปรตีนในเมล็ดที่ทำการเก็บรักษาที่ความชื้นเมล็ด 7, 9, 11 และ 13% การเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 15, 20, 25°C และอุณหภูมิห้อง ตลอดระยะเวลา 18 สัปดาห์พบว่า ทุกระดับความชื้นเมล็ดและทุกระดับอุณหภูมิในการเก็บรักษาปริมาณโปรตีนจะมีการเปลี่ยนแปลงลดลงเพียงเล็กน้อย (ตารางภาคผนวกที่ 8) โดยไม่มีความแตกต่างทางสถิติ ซึ่งมีปริมาณโปรตีนเฉลี่ย 20.90-20.59%

อิทธิพลรวมระหว่างความชื้นเมล็ดกับอุณหภูมิในการเก็บรักษาพบว่าไม่มีปฏิสัมพันธ์ต่อปริมาณโปรตีนในเมล็ดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ภาพที่ 13)

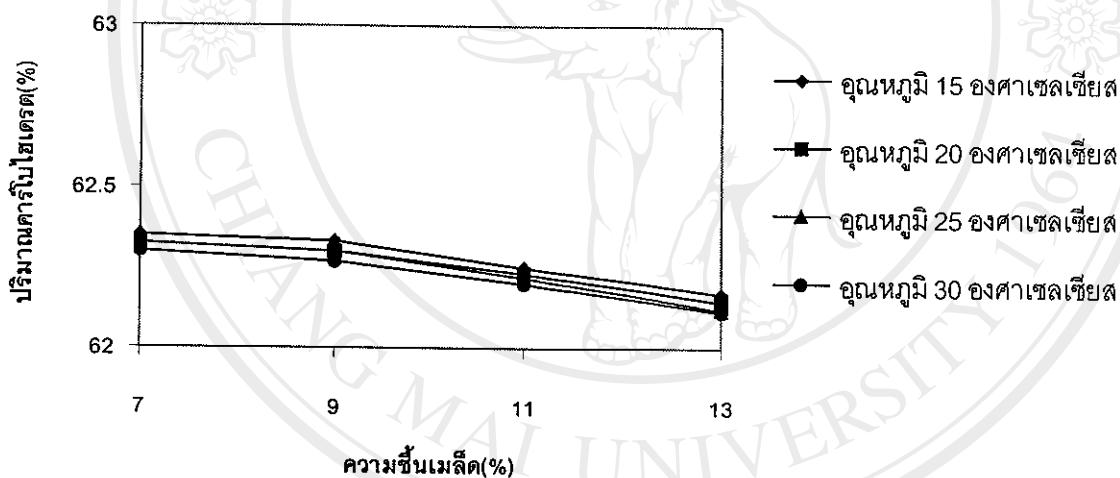

ภาพที่ 13 ความสัมพันธ์ระหว่างความชื้นเมล็ดและอุณหภูมิในการเก็บรักษาที่มีผลต่อปริมาณโปรตีนของเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียวหลังการเก็บรักษาเป็นระยะเวลา 18 สัปดาห์

ปริมาณคาร์บอโนไดเรตในเมล็ด

จากการวัดค่าปริมาณคาร์บอโนไดเรตในเมล็ดที่ทำการเก็บรักษาที่ความชื้นเมล็ด 7, 9, 11 และ 13% การเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 15, 20, 25°C และอุณหภูมิห้อง ตลอดระยะเวลาการเก็บรักษา 18 สัปดาห์พบว่า ทุกระดับความชื้นเมล็ดและทุกระดับอุณหภูมิในการเก็บรักษาปริมาณคาร์บอโนไดเรตจะมีการเปลี่ยนแปลงลดลงเพียงเล็กน้อย (ตารางภาคผนวกที่ 9) โดยไม่มีความแตกต่างทางสถิติ ซึ่งมีปริมาณคาร์บอโนไดเรตเฉลี่ย 62.51 – 62.11%

อิทธิพลร่วมระหว่างความชื้นเมล็ดกับอุณหภูมิในการเก็บรักษาพบว่าไม่มีปฏิสัมพันธ์ต่อปริมาณคาร์บอโนไดเรตในเมล็ดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ภาพที่ 14)

ภาพที่ 14 ความสัมพันธ์ระหว่างความชื้นเมล็ดและอุณหภูมิในการเก็บรักษาที่มีผลต่อปริมาณ

คาร์บอโนไดเรตของเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียวหลังการเก็บรักษาเป็นระยะเวลา 18 สัปดาห์

All rights reserved

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการตรวจสอบคุณภาพของเมล็ดพันธุ์

จากการผลการตรวจสอบคุณภาพของเมล็ดพันธุ์ถ้าเขียวพันธุ์ชัยนาท 72 ภายหลังการเก็บรักษาที่สภาพที่มีระดับความชื้นเมล็ด 7, 9, 11 และ 13% และที่ระดับอุณหภูมิการเก็บรักษา 15, 20, 25 °C และอุณหภูมิห้อง ทุกๆ 3 สัปดาห์ ตลอดระยะเวลาการเก็บรักษานาน 18 สัปดาห์ (126 วัน) และนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์สหสัมพันธ์และการทดสอบเพื่อสร้างสมการในการคาดคะเนคุณภาพของเมล็ดพันธุ์ดังต่อไปนี้

Y เป็นตัวแปรปรวนตาม

ได้แก่ การตรวจสอบความคงทนมาตรฐาน (Standard germination test; SG)

การตรวจสอบความแข็งแรงโดยการเร่งอายุเมล็ดพันธุ์ (Accelerate aging test; AA)

การวัดอัตราการเจริญเติบโตของต้นกล้า (Seedling growth rate; SGR)

การวัดความแข็งแรงโดยวัดค่าการนำไฟฟ้า (Electrical conductivity test; EC)

การตรวจสอบความมีชีวิตโดยการย้อมสีเตตราซอลิเม (Tetrazolium test; TZ)

การตรวจสอบเปอร์เซ็นต์การเกิดเชื้อรา (Fungi infect)

การวิเคราะห์ปริมาณโปรตีน (Protein analysis)

การวิเคราะห์ปริมาณคาร์โบไฮเดรต (Carbohydrate analysis)

X₁ เป็นตัวแปรปรวนอิสระสำหรับการคาดคะเนของความชื้นเมล็ด (%)

X₂ เป็นตัวแปรปรวนอิสระสำหรับการคาดคะเนของอุณหภูมิในการเก็บรักษา (°C)

X₃ เป็นตัวแปรปรวนอิสระสำหรับการคาดคะเนของระยะเวลาในการเก็บรักษา (สัปดาห์)

ซึ่งผลจากการวิเคราะห์สหสัมพันธ์และการทดสอบแสดงไว้ดังตารางที่ 3

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์และการคาดถอยของตัวแปรตามหลังการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ถาวรเขียวเป็นระยะเวลา 18 สัปดาห์

ตัวแปรตาม	R ²	สมการในการคาดคะเน
SGR	0.9615	$Y = 26.153 - 0.878 (X_1) + 0.147 (X_1 X_3) + 0.039 (X_1^2)$ $- 0.007 (X_1^2 X_3) - 0.025 (X_2) - 0.558 (X_3) - 0.013 (X_3^2)$
EC	0.9595	$Y = 80.757 - 1.771 (X_1) + 0.069 (X_1 X_2) + 0.153 (X_1 X_3)$ $- 0.343 (X_2) - 2.654 (X_3) + 0.172 (X_3^2)$
fungi infection	0.9429	$Y = 147.672 - 28.021 (X_1) + 6.911 (X_1 X_3) - 0.283 (X_1 X_3^2)$ $+ 1.409 (X_1^2) - 0.334 (X_1^2 X_3) + 0.014 (X_1^2 X_3^2) + 0.207 (X_2)$ $+ 0.077 (X_2 X_3) - 36.202 (X_3) + 1.503 (X_3^2)$
AA	0.9119	$Y = 118.414 - 2.180 (X_1) + 0.047 (X_1 X_2) + 0.369 (X_1 X_3)$ $- 0.019 (X_1^2 X_3) - 0.873 (X_2) - 2.996 (X_3) + 0.043 (X_3^2)$

จากตารางพบว่า สมการการคาดคะเนที่ดีที่สุดคือสมการจากการตรวจสอบความแข็งแรงของเมล็ดโดยการวัดอัตราการเจริญเติบโตของต้นกล้า ให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กำลังสอง (R^2) เท่ากับ 0.9615 และได้สมการคือ $Y = 26.153 - 0.878 (X_1) + 0.147 (X_1 X_3) + 0.039 (X_1^2)$
 $- 0.007 (X_1^2 X_3) - 0.025 (X_2) - 0.558 (X_3) - 0.013 (X_3^2)$ สำรวจการตรวจสอบด้วยวิธีการวัดความคงทนมาตรฐาน, การวัดความมีชีวิตโดยการย้อมสีเดตรูโรเลียม, การวิเคราะห์ปริมาณโปรตีนและ การวิเคราะห์ปริมาณคาร์บอไฮเดรต ไม่สามารถนำสมการมาใช้ในการคาดคะเนได้เนื่องจากปัจจัยของความชื้นเมล็ดและอุณหภูมิในการเก็บรักษาไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย